

tako obličji (pomala), kakor se slikujejo ali malajo bakrotisi (Kupferstichdruck), se napravi z enim ponatistom živo pisana podoba vtisnjene stvari. Ker pa je svinec premehek, da bi se iz svinčene ploše zamoglo veliko ponatistov narediti, se podoba svinčene ploše za drugo močno plošo po posebni umetnosti prelije, ktero prelivanje tiskarji pod imenom „stereotipiranja“ ali „galvanisanja“ dobro poznajo. Taka stvar pa, ktera se stisniti ne smé, se prevleče s stopljeno gutoperčo in še čez to se namaže sreberna toplina (Silberlösung); posneta gutaperčna podoba (oblika) se rabi po tem za matice (Matrize) galvanističnih ponatistov.

Zlati izreki.

Boljše je s pravičnim peš hoditi, kakor se s krivičnim voziti.

Učenost je velik besednik, ki se zamore s previdnostjo prav dobro rabiti; sama na sebi pa ima gotovo le malo vrednosti.

Ni nam potrebno vselej kaj vediti; ali močno potrebno je pa večkrat, ako veš, da nič ne veš.

Več sreče kakor pameti imeti, je krivica! Več pameti kakor sreče imeti, to je prava pravica!

Sreča ima oči zavezane; norca naj večkrat objame, ker ji naj večkrat na pot pride.

Večkrat je dobro, za korak nazaj stopiti, da je skok mogoče. Kdor prenašlo naprej leti, lahko v jamo pade.

Eno in dvé je tri: tako računji pravični, krivični pa: eno in dvé je — pet! ako se mu še bolj ne narase.

Nekdo piše: V moji hiši ste dvé skrivni stopalnici. Ko sim unidan v mislih zamaknjen po enih kviško stopal, bi bil kmalo znak padel, in sicer zelo nevarno. Ko to nekoliko pomislim, sim najdel: da, kdor hoče po stopalnicah kviško hoditi, mora herbet lepo pripogvati, ako hoče, da nazaj ne pade; kdor pa po stopalnicah navzdol gré, mora svojo glavo ošabno kviško deržati, da na obraz ne pade. — S stopalnicami v življenju je ravno taka.

Enega prijatla imeti, je prava človekova sreča. Al po več prijatlih hrepeneti, je zelo neumno, in v naj nevarniše zanjke zapelje.

Ako popise slavnih mož beremo, si vošimo le njih lastnost in del, pa njih osoda nam je zoperna.

Ako hočeš kaj z res dobrim izidom storiti, moraš nehati biti, kar si, in se v to spreobrniti, kar delaš.

Z volkovi smemo le tako dolgo tuliti, dokler smo v nevarnosti od njih popadeni biti.

Nesreča krasi ali lepšuje človeka, kakor raka krop! — Nesreča je marsikomu edina šola modrosti in kreposti.

Kar se detetu brani, to pijani ljudje delajo. (Xenophon.)

Domovini, staršem, prijateljem in vsim ljudem naj človek pomaga kakor sam sebi. (Platon.)

Kakor peklena vrata tistega sovražim, ki eno misli — drugo pa govori. (Homer.)

Raji te z resnico razjezim, kakor ti z lažjo uestreženjem. (Seneca.)

Hudobnež se celó sence boji. (Seneca.)

Modri človek se ne sramuje spoznati svoje pregrehe; samo budalo hoče biti brez krivde.

Tudi sovražnika je treba poslušati, ako resnico govori.

Največa radost na svetu je — ljubezen; največe bogastvo — zadovoljnost, največe dobro — zdravilje; najbolji lek — pravi prijatelj.

Hudobni sin je očetova rana, ki se ne da ozdraviti drugače kakor s smertjo njegovo.

Mnogo bolje je, biti pohvaljen od družega, kakor samega sebe hvaliti.

Resnica je duhu to, kar je očesu svitloba.

Človek brez prijatla je podoben osamljenemu stebelu na polji, ki od vsih zapuščeno nima ničesar, na kar bi se v težavi zamoglo nasloniti.

Nabral ***

Življenje slavnih Slovanov.

XVIII.

Zlatarič.

△ Naj slavnjšim možem in slovečim pisavcom Dobrovniškim prištevajo tudi Dominika Zlatariča, leta 1556 v Dobrovniku rojenega. V Padovi je slovel po modroznanstvu, krasorečju, pravoznanstvu in pesništvu tako, da so ga za vladarja visoke šole Padovanske izvolili. To službo je tako marljivo in modro opravljal, da jo je kmali spet v čast pripravil, ktero je bila pred njim zgubila; tako stoji napisano na spominku, ki so mu ga v Padovi na čast postavili.

Vernivši se iz tega mesta domu v Dokrovnik, se je na vso moč trudil, da bi se maternega jezika tako izučil, da bi mogel tudi v njem kaj učenega napisati. Odpravi se zato z bratom Mihielom in obhaja vso Dalmacijo in Horvaško, skerbno nabiraje manj znane besede jugoslovanskega lepglasnega jezika. Napisal je potem res v tem jeziku veliko izverstnega; škoda, da se niso vsi spisi obranili; veliko se jih je pogubilo. Ohranili so se pa razun spisa „ljubav Pirama i Tizbe“ iz gerškega, ki je bil pred smertjo tega pisavca natisnjen, še sledeči spisi, ktere je imenovani brat Mihiel po njegovi smerti (1607), na svet dal: Sofoklesova Elektra, Tasov Aminta in izvirni spis: nadgrobna slova nekim znatnim ljudem (nadgrobne besede nekim učenim ljudem). Latinski pisavci so ga imenovali „Aurius“ ali „Chrysaeus“, ktero oboje ime je po slovanskem Zlatarič polatinčeno in pogerčeno.

Življenje v Carigradu.

(Dalje in konec.)

Tudi v Carigradu opoldne počiva od dela in južna prosto ljudstvo. Ko prideš ti čas na terg, vidiš, kamor koli pogledaš, ljudi obedovati. Po hišah in prodajnicah čuješ ropot in žvenk žlice in nožev, in po zraku se širi duh jedil in bode v nos gladne sprehajavce. Kupoma sedé ljudje, zemlja jim je klop in miza, in oblaki strop; nimajo ne noža, ne vilic, ampak jedó iz skled s perstmi pogreto in vroče, pečeno in kuhano. Pred hišami, po tramovih in vežah, v vertih — povsod vidiš ljudi jesti. Turk sedí mutast in skeren pri jedi, Gerk pa kratkočasnice vganja. Po ulicah hodijo pesarji in mečejo psom kose mesa, ker po turški véri ne smé nobeden svojega lastnega psa imeti, je tedaj psov brezštevila po ulicah, ki brez gospodarja živijo od tega, kar se jim jesti verže.

Poldnevna vročina pritiska in večidel se vlečejo prebivavci spat, drugi še delajo in kupčujejo. Po ulicah leže ljudje kakor snopje po njivah. Naenkrat se čuje jek in zvonjenje zvoncev v luki, na brodovju se kličejo brodnarji k južni.

Pri turških velikaših se tudi pri obedih vidi iztočna ošabnost. Pride na mizo po 30 do 50 skled in še več, loncev, koz, lesenih čaš, plošč, loparjev, krožnikov itd. Tu se vidi kitajska in japaneška posoda, žlice in noži obloženi z zlatom, ali jedila so na enako vižo in prosto pripravljene. Pečenje, perutnina in opresnik se povsod vidi. Turk je zmern v jedi in po južni je vse popolnoma tiho, samo žvenk posodja se čuje.

Ko popusti poldanska vročina, se spet oživé mestne ulice, šetališča in verti, tramovi in krovi hiš, povsod